

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 621
van **JELLE ENGELBOSCH**
datum: 30 maart 2015

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Vuursalamander- Bescherming tegen schimmelinfectie

De in 2013 ontdekte *Batrachochytrium* salamandrivorans doodt vuursalamanders binnen een kort tijdbestek. Daardoor verdween de afgelopen jaren 96% van de Nederlandse vuursalamanders. Recent onderzoek van de UGent (Martel et al. 2014) toonde aan dat deze schimmel de hele Vlaamse salamanderpopulatie bedreigt. De infectie brak al uit in het Waalse Robertville en Eupen, waar verscheidene dode vuursalamanders langs wandelpaden werden aangetroffen. Vermoedelijk verspreidt de infectie zich op dit moment ook in Vlaanderen. De vuursalamanders hebben geen afweermechanisme omdat het gaat om een exotische ziekte, die tot voor kort niet voorkwam in onze regio.

Om de impact zoveel mogelijk te beperken, werkte het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) een hygiënisch protocol uit om verdere verspreiding op het terrein tegen te gaan. Raken de dieren toch besmet, dan sterven ze zeer snel, waardoor detectie en eventuele behandeling quasi onmogelijk is.

1. Wordt er gewerkt aan een monitoringstrategie? Is verder onderzoek gepland om de huidige en toekomstige verspreiding in Vlaanderen in kaart te brengen?
2. Hoe werd tot op heden over het terreinprotocol van ANB gecommuniceerd? Is dit protocol verplicht of niet bij bepaalde handelingen? Voor wie is het bedoeld? Zijn alle handelingen gedekt?
3. Doordat er nog maar zeer kleine populaties overblijven, kan de uitroeiing van een populatie zeer snel gaan.

Welke andere stappen plant de minister om de vuursalamanderpopulatie in Vlaanderen zoveel mogelijk te beschermen?

4. Hoe tracht de minister te vermijden dat deze en nieuwe uitheemse ziekten hun intrede doen in Vlaanderen en zo het voortbestaan van specifieke amfibiepopulaties bedreigen?

ANTWOORD

op vraag nr. 621 van 30 maart 2015

van **JELLE ENGELBOSCH**

1. Nadat het eerste geval van sterfte door *Batrachochytrium salamandrivorans* bij vuursalamanders in België werd vastgesteld begin 2014, zette het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), in samenwerking met de Universiteit Gent, in de lente van 2014 een passieve surveillance op waarbij verdachte amfibiekadavers worden ingezameld voor verder onderzoek. Daarnaast startte het ANB in februari 2015 een samenwerking met de Universiteit Gent voor een actieve surveillance en risicoanalyse van chytridiomycose bij amfibieën in Vlaanderen. De passieve en actieve surveillance zal een goed beeld geven van het voorkomen en de eventuele verspreiding van chytridiomycose in Vlaanderen.
2. In 2014 heeft het ANB in samenwerking met wetenschappelijke experts van de Universiteit Gent, van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en met medewerkers van Natuurpunt en Hyla een bioveiligheidsfiche opgesteld. Deze fiche beschrijft hoe op een veilige wijze veldwerkzaamheden in amfibieënhabitats moeten worden uitgevoerd zonder dat de verspreiding van deze schimmel en andere pathogenen in de hand worden gewerkt. De fiche werd in de lente van 2014 via mail gecommuniceerd aan de terreinbeheerders binnen het ANB, aan de terreinbeherende verenigingen, aan alle betrokken doelgroepen, evenals aan de Waalse en Brusselse overheid. De fiche is ook terug te vinden op de webstek van het ANB: www.natuurenbos.be/wildedierenziekten.

De bioveiligheidsmaatregelen worden ten stelligste aangeraden bij alle opeenvolgende veldwerkzaamheden in verschillende amfibieënhabitats in en rond bosgebieden en poelen, ongeacht of zij gericht zijn op activiteiten met betrekking tot fauna en flora of niet. Bij de aanvraag van een afwijking op het Soortenbesluit voor vergunningsplichtige activiteiten met betrekking tot amfibieën wordt de toepassing van de fiche als voorwaarde opgenomen. Voor andere terreinwerkzaamheden in amfibiehabitat wordt gerekend op de spontane medewerking van elke terreinbeheerder.

3. Het onderzoek dat werd gestart in februari 2015 aan de Universiteit Gent, zal op basis van terreindata, epidemiologische analyse en beschikbare wetenschappelijke literatuur een overzicht geven van preventie- en controlemaatregelen voor *Batrachochytrium salamandrivorans* en van mogelijke te nemen acties ter bescherming van de vuursalamanderpopulaties in Vlaanderen. Op basis daarvan zal het ANB een advies formuleren omtrent gepaste preventie- en controlemaatregelen voor chytridiomycose in Vlaanderen. In afwachting wordt aangeraden om de al verspreide bioveiligheidsfiche zo goed mogelijk na te volgen om verspreiding van de infectie tegen te gaan.
4. Voor de meest bedreigende ziekten die kunnen voorkomen bij in het wild levende dieren, voeren mijn diensten surveillances uit. Meer informatie omtrent deze surveillances staat op de webstek www.natuurenbos.be/wildedierenziekten. Indien aangewezen, zoals bijvoorbeeld bij de dreiging van chytridiomycose voor amfibiepopulaties, worden bijkomende onderzoeksprojecten uitbesteed om een goed preventie- en controlebeheer te kunnen opstellen en uitvoeren.